

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

ärinimi: Friestein OÜ

registrikood: 12266157

tänava/talu nimi, J. Kunderi tn 8a
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postsihtnumber: 10121

telefon: +372 5078228

e-posti aadress: saima@hestra.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	4
Konsolideeritud bilanss	4
Konsolideeritud kasumiaruanne	5
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	6
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	7
Raamatupidamise aastaaruande lisad	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	8
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	12
Lisa 4 Varud	13
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	13
Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	14
Lisa 8 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 9 Bioloogilised varad	16
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	17
Lisa 11 Kapitalirent	18
Lisa 12 Laenukohustised	19
Lisa 13 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 14 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad	21
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	21
Lisa 17 Osakapital	22
Lisa 18 Müügitulu	22
Lisa 19 Muud äritulud	23
Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused	23
Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 22 Tööjõukulud	23
Lisa 23 Muud ärikulud	24
Lisa 24 Intressikulud	24
Lisa 25 Muud finantstulud ja -kulud	24
Lisa 26 Seotud osapooled	24
Lisa 27 Sündmused pärast aruandekuupäeva	26
Lisa 28 Konsolideerimata bilanss	26
Lisa 29 Konsolideerimata kasumiaruanne	27
Lisa 30 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	27
Lisa 31 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	28
Lisa 32 Kontserni majandustegevuse jätkuvus	28
Aruande allkirjad	29
Vandeaudiitori aruanne	30

Tegevusaruanne

Friestein OÜ on asutatud 13.04.2012 ja on väliskapitalil tegutsev ettevõtte.

Friestein OÜ majandustegevuseks on tütarettevõtete haldamine.

Friestein OÜ omab Aravate Agro AS 100 % osalust ja Arme Turvas OÜ 83,3 % osalust.

Aravete Agro AS omab sidusettevõtte Aravete Biogaas OÜ 50% osalust.

Aravete Agro AS ja Arme Turvas OÜ põhitegevuseks on piima, teravilja- ja õlitaime tootmine ja müük.

2019.aastal oli kontserni müügitulu 5 234 526 eurot, 2018.aastal 4 510 250 eurot.

2019.aastal oli kontserni kahjum 55 900 eurot, 2018.aastal oli kahjum 582 597 eurot.

Aruande koostamise hetkel on Eestis koroonaviiruse COVID-19 tõttu välja kuulutatud eriolukord ja ebamäärasuse tõttu on mõju majandusele ebaselge. Juhtkond eeldab, et eriolukorrast tulenevalt ei ole vajadust 2019.a. aastaaruannet korrigeerida ning tegevus jätkub järgmise 12 kuu jooksul (Lisa 27).

Finantssuhtarvud	2019	2018
Maksevõime (käibevara / lühiajalised kohustused)	5,50	4,06
Likviidsuskordaja (käibevara-varud / lühiajalised kohustused)	3,44	2,82
Käiberentaablus (kasum / müügitulu*100)	-1,07	-12,9
Võlakordaja (kohustused / omakapital)	-7,59	-7,8

Osaühingut juhib üheliikmeline juhatuse.

Juhatuse liige on Saima Vahimets

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	415 684	364 741	2
Nõuded ja ettemaksed	2 747 096	2 830 222	3
Varud	2 097 403	1 541 177	4
Bioloogilised varad	324 735	288 900	9
Kokku käibevarad	5 584 918	5 025 040	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	639	639	
Materiaalsed põhivarad	10 502 417	11 036 220	8
Bioloogilised varad	1 894 470	1 895 040	9
Immateriaalsed põhivarad	952 701	1 270 269	10
Kokku põhivarad	13 350 227	14 202 168	
Kokku varad	18 935 145	19 227 208	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	181 333	212 396	11,12
Võlad ja ettemaksed	833 660	1 024 973	13
Kokku lühiajalised kohustised	1 014 993	1 237 369	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	20 792 491	20 808 086	11,12
Kokku pikaajalised kohustised	20 792 491	20 808 086	
Kokku kohustised	21 807 484	22 045 455	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	2 500	2 500	17
Kohustuslik reservkapital	250	250	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-3 047 483	-2 464 886	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-55 900	-582 597	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	-3 100 633	-3 044 733	
Vähemusosalus	228 294	226 486	
Kokku omakapital	-2 872 339	-2 818 247	
Kokku kohustised ja omakapital	18 935 145	19 227 208	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Müügitulu	5 234 526	4 510 250	18
Muud äritulud	983 389	1 046 533	19
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	484 177	90 317	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	35 266	193 756	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-914	-50 617	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 866 663	-3 437 271	20
Mitmesugused tegevuskulud	-204 206	-161 710	21
Tööjõukulud	-1 197 371	-1 118 222	22
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 073 072	-1 233 992	8,10
Muud ärikulud	-14 153	-15 399	23
Ärikasum (kahjum)	380 979	-176 355	
Intressikulud	-435 332	-404 917	24
Muud finantstulud ja -kulud	261	211	25
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-54 092	-581 061	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-54 092	-581 061	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	-55 900	-582 597	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	1 808	1 536	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	380 979	-176 355	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 073 072	1 233 992	8,10
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-2 084	-39 505	
Muud korrigeerimised	-38 131	-155 275	
Kokku korrigeerimised	1 032 857	1 039 212	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	82 739	-3 554	
Varude muutus	-556 226	-50 684	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-212 150	156 182	
Kokku rahavood äritegevusest	728 199	964 801	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-263 283	-167 051	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	61 500	57 500	8
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	0	-134 416	
Antud laenud	0	-1 214 700	26
Antud laenude tagasimaksed	3 300	0	
Laekunud intressid	213	211	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-198 270	-1 458 456	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	202 000	1 198 859	
Saadud laenude tagasimaksed	-340 582	-446 249	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-116 087	-330 225	
Makstud intressid	-224 317	-238 739	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-478 986	183 646	
Kokku rahavood	50 943	-310 009	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	364 741	674 750	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	50 943	-310 009	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	415 684	364 741	2

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Vähemusosalus	
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)		
31.12.2017	2 500	250	-2 464 886	387 172	-2 074 964
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-582 597	-160 686	-743 283
31.12.2018	2 500	250	-3 047 483	226 486	-2 818 247
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-55 900	1 808	-54 092
31.12.2019	2 500	250	-3 103 383	228 294	-2 872 339

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Friestein OÜ 2019. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti Finantsaruandluse standardile kasutades soetusmaksumuse printsiipi, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud teistiti alljärgnevates arvestuspõhimõtetes (näiteks kajastatakse õiglases väärtuses bioloogilist vara).

Eesti Finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid, mis lähtuvad üldjuhul SME IFRS-ist.

Aruanne on koostatud lähtudes põhimõttest, et ettevõtte on jätkuvalt tegutsev.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Friestein OÜ on koostanud väikeettevõtte täismahus aastaaruande.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud emaettevõtte kontrolli all oleva tütarettevõtte finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vähemusosa emaettevõtte kontrolli all oleva ettevõtte tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel.

Vajadusel on tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emaettevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeeringud tütarettevõttesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuses (miinus vajadusel allahindlused).

Finantsvarad

Kontsernil on järgmised finantsvarad: raha, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, ning pikaajalised finantsinvesteeringud.

Raha, nõuded ostjatele ja muud nõuded (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Raha

Rahana kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Finantsinvesteeringud

Sidusettevõtte osad ja muud pikemaks perioodiks kui üks aasta soetatud väärtpaberid ja osalused on bilansis kajastatud pikaajaliste finantsinvesteeringutena.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevust ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused (s.o omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse kontserni osalust omandatud ettevõtte varades, kohustustes ja tingimuslikes kohustustes ning tekkinud firmaväärtust konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes konsolideeritud kasumiaruandes. Positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud bilansis immateriaalse varana ja kantakse kuludesse 10. aasta jooksul.

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul,

kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiastest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algelt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis kui muudel omakapitali kirjetel).

Juhul kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine.

Varud

Varud võetakse algelt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varude kuluks kandmisel on kasutatud kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Kaubad, toore, materjal ja teenused".

Bioloogilised varad

Bioloogilise varana kajastatakse bilansis loomseid ja taimseid organisme.

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav; on tõenäoline, et kontsern saab vara kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu; ning vara õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul on emasettevõtte ja tütarettevõtte põhitegevusalaks piimatootmine ja piimakarja taastootmine. Põhikarja lehmi ja lehmvasikaid kajastatakse bilansis eraldi iseseisva rühmana "Tootvad bioloogilised varad", vastavalt varade valmidusastme järgi, kas küpsete või ebaküpsete bioloogiliste varade rühmas.

Tarbitavate varade hulgas kajastatakse pullvasikaid, sügiskünni ja mahakülvatud talivilja kulusid.

Põllumajanduslik toodang on bioloogilisest varast saadav või eraldatav toodang. Põllumajandusliku toodangu all kajastatakse bilansis "Omatoodetud sööta ja seemet" ning loomakasvatusest saadavat "Kõrvaltoodangut". Põllumajandusliku toodangu hilisemal kajastamisel lähtutakse juhendist RTJ 4 "Varud". Bioloogilisi varasid kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused v.a. sellised bioloogilised varad, mille õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt hinnata kajastatakse soetusmaksumuses. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt".

Kõiki loomseid varasid kajastatakse õiglasel väärtuses. Soetusmaksumuses kajastatakse kasvav taluviil ja rajatud rohumaad.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse algelt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Laenu intressikulud põhivara soetusmaksumuses ei kapitaliseerita.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade (s.h firmaväärtus) puhul alates 01.01.2013.a amortiseeritakse 10.aasta jooksul.

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a. firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1600**Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)**

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	15-30
Masinad ja seadmed	5-10
Inventar ja tööriistad	5-10
Arvutustehnika	3-5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks.

Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised

Kontsern kajastab oma bilansis eraldise juhul kui:

- a) ettevõtte lasub enne bilansipäeva toimunud kohustuvast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustus;
- b) kohustise realiseerumine on tõenäoline; ja
- c) kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldis kajastatakse bilansis ainult juhul, kui selle realiseerumise tõenäosus on suurem kui 50% (s.t. realiseerumine on tõenäolisem kui mitterealiseerumine). Juhul kui realiseerumise tõenäosus on väiksem kui 50%, eraldist bilansis ei moodustata, kuid võimalik kohustis avalikustatakse aruande lisades tingimusliku kohustisena.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on valitsuspoolne abi, mida teostatakse ettevõttele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab ettevõtte äritegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna, kui:

- a) ettevõtte on täitnud sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused ja
- b) sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel

Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ja saadud toetus kajastatakse kohustisena.

Viimane kantakse tuludesse alles siis, kui toetuse saamisega kaasnevad tingimused on täidetud (3-5 aasta möödumisel).

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu

on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit, vaid välja makstavaid kasumieraldisi (dividende). (Neto)dividendide maksumääraks on 20/80. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kasumiaruandes kuluna dividendide väljakuulutamisel (väljamaksekohustuse tekkimisel). Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele. Seotud osapooled on:

- a) Emaettevõtte (ning emaettevõtte omanikud);
- b) Tütarettevõtted;
- c) Sidusettevõtted;
- d) Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted(näiteks emaettevõtte ülejäänud tütarettevõtted);
- e) Tegev ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud;
- f) Eespool mainitud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid;

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Kokku raha	415 684	364 741

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	453 974	453 974	
Ostjatelt laekumata arved	453 974	453 974	
Nõuded seotud osapoolte vastu	67 212	67 212	26
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	25	25	5
Muud nõuded	2 012 141	2 012 141	26
Laenu nõuded	2 012 093	2 012 093	
Intressinõuded	48	48	
Ettemaksed	7 604	7 604	
Muud makstud ettemaksed	7 604	7 604	
Muud	1 497	1 497	
Pria nõuded	204 643	204 643	16
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 747 096	2 747 096	

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	489 146	489 146	
Ostjatelt laekumata arved	489 146	489 146	
Nõuded seotud osapoolte vastu	113 862	113 862	26
Muud nõuded	2 012 093	2 012 093	26
Laenu nõuded	2 012 093	2 012 093	
Ettemaksed	3 900	3 900	
Muud makstud ettemaksed	3 900	3 900	
Muud	3 712	3 712	
Pria nõuded	207 509	207 509	16
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 830 222	2 830 222	

Muud nõuded summas 2 009 693 eurot on laen Aravete Biogaasile, mis on antud järgmistel tingimustel:

- 1) Laenusaja alustab Laenu tagasimakseid kohe sellest, kuidas Laenusaja majanduslik olukord võimaldab, eesmärgiga maksta laenusumma Laenuandjale tagasi võimalikult kiiresti;
- 2) Laenuintressi summa 11% aastas tagasi maksmata laenusummalt;
- 3) Laenu alusvaluuta on euro.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Tooraine ja materjal	186 503	113 539
Lõpetamata toodang	85 796	91 299
Valmistoodang	1 825 104	1 336 339
Põllumajandustoodang	1 801 564	1 317 388
Valmistoodang	23 540	18 951
Kokku varud	2 097 403	1 541 177

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks		40 893	40 526
Üksikisiku tulumaks		28 985	28 742
Erisoodustuse tulumaks		706	294
Sotsiaalmaks		41 102	40 633
Kohustuslik kogumispension		2 143	2 053
Töötuskindlustusmaksed		2 636	2 662
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		2 895	3 126
Ettemaksukonto jääk	25		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	25	119 360	118 036

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2018	31.12.2019
10073224	Aravete Agro AS	Eesti	Põllumajandus	100	100
10035790	Arme Turvas OÜ	Eesti	Segapõllumajandus	83.30	83.30

18.04.2012.aastal soetati tütarettevõtte Aravete Agro OÜ, mille osad osteti neljas osas. Soetamisel tekkis positiivne firmaväärtus summas 3 175 677 eurot. Tegemist oli sõltumatute osapoolte vahelise äriühendusega, mida kajastati ostumeetodil.

30.08.2012.a. suurendati Aravete Agro OÜ osakapitali 3 000 000 euro võrra, millest Friestein OÜ märkis ja tasus 2 999 479 eurot.

26.01.2018 tasuti Aravete Agro vähemusosa eest 134 415,81 eurot ja nüüd on Aravete Agro 100 % Friesteini omanduses.

Firmaväärtust amortiseeritakse alates 2013.aastast 10.aasta jooksul.

Lisa 7 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2018	31.12.2019
11464576	Aravete Biogaas OÜ	Eesti	Elektrienergia tootmine	50	50

Lisa 8 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

								Kokku
	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2017								
Soetusmaksumus	4 595 546	8 070 155	6 490 759	558 853	72 230	500	72 730	19 788 043
Akumuleeritud kulum	0	-3 662 565	-4 292 676	-348 508				-8 303 749
Jääkmaksumus	4 595 546	4 407 590	2 198 083	210 345	72 230	500	72 730	11 484 294
Ostud ja parendused			322 319	45 537		118 490	118 490	486 346
Amortisatsioonikulu		-240 038	-602 446	-73 940				-916 424
Müügid (jääkmaksumuses)			-13 689					-13 689
Ümberliigitamised	43 435		73 227			-116 662	-116 662	
Ümberliigitamised ettemaksetest	43 435		73 227			-116 662	-116 662	
Muud muutused		-2 823	-1 476	-8				-4 307
31.12.2018								
Soetusmaksumus	4 638 981	8 049 832	6 644 901	596 185	72 230	2 328	74 558	20 004 457
Akumuleeritud kulum		-3 885 103	-4 668 883	-414 251				-8 968 237
Jääkmaksumus	4 638 981	4 164 729	1 976 018	181 934	72 230	2 328	74 558	11 036 220
Ostud ja parendused		50 820	114 637	23 646		92 014	92 014	281 117
Amortisatsioonikulu		-234 784	-470 742	-49 978				-755 504
Müügid (jääkmaksumuses)			-59 416					-59 416
Ümberliigitamised	40 000	4 562	4 654	1 688	-4 562	-46 342	-50 904	
Ümberliigitamised ettemaksetest	40 000		4 654	1 688		-46 342	-46 342	
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		4 562			-4 562		-4 562	
31.12.2019								
Soetusmaksumus	4 678 981	8 105 214	6 625 113	621 519	67 668	48 000	115 668	20 146 495
Akumuleeritud kulum		-4 119 887	-5 059 962	-464 229				-9 644 078
Jääkmaksumus	4 678 981	3 985 327	1 565 151	157 290	67 668	48 000	115 668	10 502 417

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2019	2018
Masinad ja seadmed	61 500	57 500
Muud masinad ja seadmed	61 500	57 500

Kokku	61 500	57 500
--------------	---------------	---------------

Lisa 9 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2017	2 499			2 499
Müügid	-51 560			-51 560
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	53 354			53 354
Muud muutused	-1 272			-1 272
31.12.2018	3 021			3 021
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-950			-950
Soetused	1 700			1 700
Müügid	-55 457			-55 457
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	55 626			55 626
Muud muutused	-1 169			-1 169
31.12.2019	2 771			2 771
Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2017	1 905 243			1 905 243
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	57 165			57 165
Müügid	-563 814			-563 814
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	565 574			565 574
Muud muutused	-69 128			-69 128
31.12.2018	1 895 040			1 895 040
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	43 019			43 019
Müügid	-509 257			-509 257
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	559 032			559 032
Muud muutused	-93 364			-93 364
31.12.2019	1 894 470			1 894 470

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Vili	Rohumaad	
31.12.2017		31 977	50 466	82 443
Soetused		233 031	52 848	285 879
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine		-31 977	-50 466	-82 443
31.12.2018		233 031	52 848	285 879
Soetused		249 033	72 931	321 964
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine		-233 031	-52 848	-285 879
31.12.2019		249 033	72 931	321 964

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2019	2018
Loomsed varad	241 481	347 666
Kokku	241 481	347 666

Loomsed varad on hinnatud turuhindade võrdlusmeetodil. Hindamise aluseks on võetud Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu hindamisakt.

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Firmaväärtus	
31.12.2017		
Soetusmaksumus	3 175 677	3 175 677
Akumuleeritud kulum	-1 587 840	-1 587 840
Jääkmaksumus	1 587 837	1 587 837
Amortisatsioonikulu	-317 568	-317 568
31.12.2018		
Soetusmaksumus	3 175 677	3 175 677
Akumuleeritud kulum	-1 905 408	-1 905 408
Jääkmaksumus	1 270 269	1 270 269
Amortisatsioonikulu	-317 568	-317 568
31.12.2019		
Soetusmaksumus	3 175 677	3 175 677
Akumuleeritud kulum	-2 222 976	-2 222 976
Jääkmaksumus	952 701	952 701

Alates 2013.aastast amortiseeritakse firmaväärtust 10.aasta jooksul.

Lisa 11 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Luminor Liising AS	274 131	82 191	191 940	2,1-3,1%+6 kuu euribor	EUR	30.05.2023	
Swedbank Liising AS	14 420	2 255	12 165	2,69+6 kuu euribor	EUR	30.08.2024	
Kapitalirendikohustised kokku	288 551	84 446	204 105				12

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Luminor Liising AS	386 805	112 674	274 131	6 kuu euribor+2,1-3,1%	EUR	30.05.2023	
Kapitalirendikohustised kokku	386 805	112 674	274 131				12

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2019	31.12.2018
Masinad ja seadmed	350 757	395 321
Kokku	350 757	395 321

Lisa 12 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Tallinna Äripank	695 624	90 918	404 160	200 546	4,5	EUR	2026	
Pikaajalised laenud kokku	695 624	90 918	404 160	200 546				
Kapitalirendikohustised kokku	288 551	84 446	204 105					11
Muud laenukohustised								
Järva Maavalitsus	189 413	5 969	30 176	153 268	5	EUR	2055	
Vaklak OÜ	10 101 200		10 101 200		2	EUR	2023	26
Laen omanikuga seotud ettevõtetelt	9 699 036		9 699 036		0	EUR	2021	26
Muud laenukohustised kokku	19 989 649	5 969	19 830 412	153 268				
Laenukohustised kokku	20 973 824	181 333	20 438 677	353 814				

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
MES laen	47 238	6 378	31 895	8 965	6%	EUR	2028	
Tallinna Äripank	782 934	87 309	495 078	200 547	4,5%	EUR	2026	
Pikaajalised laenud kokku	830 172	93 687	526 973	209 512				
Kapitalirendikohustised kokku	386 805	112 674	274 131					11
Muud laenukohustised								
Järva Maavalitsus	195 446	6 035	30 175	159 236	5%	EUR	2055	
Vaklak OÜ	10 099 200		10 099 200		2%	EUR	2023	26
Laen omanikuga seotud ettevõtetelt	9 508 859		9 508 859		0%	EUR	2021	26
Muud laenukohustised kokku	19 803 505	6 035	19 638 234	159 236				
Laenukohustised kokku	21 020 482	212 396	20 439 338	368 748				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jäak)maksumus

	31.12.2019	31.12.2018
Maa	263 785	484 508
Ehitised	2 165 023	2 278 807
Masinad ja seadmed	350 757	395 321

Kokku	2 779 565	3 158 636
--------------	------------------	------------------

2019.a

Tallinna Äripanga AS laenulepingute tagatiseks on seatud:

- a) kommertsipant summas 1 118 454 eurot s.o. vallasvara(loomad)
- b) pandilepingud Mägise ja Käravete suurfarmi kinnistutele.

Maade erastamisel järelmaksuga on tagatiseks hüpoteek Eesti Vabariigi kasuks.

Vaklak OÜ poolt antud laene tagab laenuvõtja: Materiaalse põhivara, varude ja debitorsete võlgnevustega.

2018.a.

Tallinna Äripanga AS laenulepingute tagatiseks on seatud:

- a) kommertsipant summas 1 118 454 eurot s.o. vallasvara(loomad)
- b) pandilepingud Mägise ja Käravete suurfarmi kinnistutele.

Nordea Finance Estonia AS pangaga sõlmitud laenulepingu kasuks on seatud :

- a) ühishüpoteek esimesele vabale järjekohale hüptegisummas 2 236 908 eurot osahingule kuuluvatele kinnistutele.

Maade erastamisel järelmaksuga on tagatiseks hüpoteek Eesti Vabariigi ja MES-i kasuks.

Vaklak OÜ poolt antud laene tagab laenuvõtja: Materiaalse põhivara, varude ja debitorsete võlgnevustega.

Lisa 13 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	257 692	257 692	
Võlad töövõtjatele	110 058	110 058	14
Maksuvõlad	119 360	119 360	5
Muud võlad	231 837	231 837	
Intressivõlad	231 837	231 837	26
Saadud ettemaksed	256	256	
Muud saadud ettemaksed	256	256	
Võlad seotud osapooltele	114 457	114 457	26
Kokku võlad ja ettemaksed	833 660	833 660	
	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	448 141	448 141	
Võlad töövõtjatele	102 167	102 167	14
Maksuvõlad	118 036	118 036	5
Muud võlad	236 519	236 519	
Intressivõlad	236 519	236 519	26
Saadud ettemaksed	256	256	
Muud saadud ettemaksed	256	256	
Võlad seotud osapooltele	119 854	119 854	26
Kokku võlad ja ettemaksed	1 024 973	1 024 973	

Lisa 14 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Töötasude kohustis	44 448	43 865	
Puhkusetasude kohustis	65 610	58 302	
Kokku võlad töövõtjatele	110 058	102 167	13

Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

Ettevõtte on kahjum ja dividende jaotada ei ole võimalik.

Lisa 16 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	31.12.2017	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2018	Lisa nr
	Nõuded				Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Keskkonnasõbralik tootmine	-164 377	332 987		-367 767	-199 157	
ÜPT	0	363 651		-363 651	0	
Loomade heaolu toetus	-4 651	4 651		-7 128	-7 128	
Mulla- ja veekaitse toetus	0	0		-1 224	-1 224	
Põllumajanduskultuuri ülemineku toetus	0	30 309		-30 309	0	
Piima üleminekutoetus	0	166 158		-166 158	0	
Veiste üleminekutoetus	0	44 890		-44 890	0	
Erakorraline teraviljatoetus	0	11 203		-11 203	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-169 028	953 849		-992 330	-207 509	
Kokku sihtfinantseerimine	-169 028	953 849		-992 330	-207 509	3,19

	31.12.2018	Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2019	Lisa nr
	Nõuded				Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Keskkonnasõbralik tootmine	-199 157	377 989	-375 119		-196 288	
ÜPT	0	387 358	-387 358		0	
Loomade heaolu toetus	-7 128	7 128	-7 128		-7 128	
Mulla- ja veekaitse toetus	-1 224	1 224	-1 227		-1 227	
Põllumajanduskultuuri ülemineku toetus	0	24 861	-24 861		0	
Piima üleminmekutoetus	0	142 331	-142 331		0	
Veiste üleminnekutoetus	0	33 182	-33 182		0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-207 509	974 073	-971 206		-204 643	
Kokku sihtfinantseerimine	-207 509	974 073	-971 206		-204 643	3,19

Lisa 17 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Osakapital	2 500	2 500
Osade arv (tk)	2	2
Osade nimiväärtused on 1225€ ja 1275€.		

Lisa 18 Müügitulu

(eurodes)

	2019	2018
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	5 234 526	4 510 250
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	5 234 526	4 510 250
Kokku müügitulu	5 234 526	4 510 250
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toorpiima müük	4 368 679	4 030 986
Taimekasvatuse abitegevuste müük	173 095	55 756
Loomade müük	306 801	423 508
Teravilja ja õlikultuuride müük	385 951	0
Kokku müügitulu	5 234 526	4 510 250

Lisa 19 Muud äritulud

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	2 084	43 811	
Tulu sihtfinantseerimisest	971 206	992 330	16
Trahvid, viivised ja hüvitised	10 099	10 392	
Kokku muud äritulud	983 389	1 046 533	

Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2019	2018
Tooraine ja materjal	2 244 194	2 133 772
Energia	623 788	571 805
Elektrienergia	151 527	150 740
Soojusenergia	13 064	12 445
Kütus	459 197	408 620
Alltöövõtutööd	858 163	588 630
Maarent	140 518	143 064
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	3 866 663	3 437 271

Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2019	2018
Mitmesugused bürookulud	32 271	36 135
Lähetuskulud	440	5 039
Koolituskulud	45 921	37 650
Riiklikud ja kohalikud maksud	40 073	39 307
Kindlustuskulud	22 555	28 542
Auditeerimine	5 120	4 520
Muud	57 826	10 517
Kokku mitmesugused tegevuskulud	204 206	161 710

Lisa 22 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	915 506	842 547
Sotsiaalmaksud	281 865	275 675
Kokku tööjõukulud	1 197 371	1 118 222
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	64	63

Lisa 23 Muud ärikulud

(eurodes)

	2019	2018
Kahjum materiaaalsete põhivarade müügist	0	4 306
Trahvid, viivised ja hüvitised	1 561	4 990
Annetused, liikmemaksud	3 605	3 476
Muud	8 987	2 627
Kokku muud ärikulud	14 153	15 399

Lisa 24 Intressikulud

(eurodes)

	2019	2018
Intressikulu laenudelt	237 058	208 787
Intressikulu kapitalirendilt	8 097	9 682
Intressikulu laenude diskonteerimisest	190 177	186 448
Kokku intressikulud	435 332	404 917

Lisa 25 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2019	2018
Muud intressitulud	261	211
Kokku muud finantstulud ja -kulud	261	211

Lisa 26 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Sidusettevõtjad	2 039 630		2 058 514	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	39 722	20 146 531	67 441	19 988 631

Laenud

2019	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja					
Vaklak OÜ	2 000		2%	EUR	2024
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad					
Aaspere Agro OÜ	200 000	200 000	2%	EUR	2019

2018	Antud laenud	Saadud laenud	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja					
Vaklak OÜ		135 000	2%	EUR	2023
Sidusettevõtjad					
Aravete Biogaas OÜ	1 207 700		11%	EUR	Termless
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad					
Vaklak OÜ		1 000 000	2%	EUR	2023

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2019		2018	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Sidusettevõtjad		12 155		1 062
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	258 115	106 192	149 429	4 707

Põhivarade ostud ja müügid

	2019	
	Ostetud põhivara	Müüdud põhivara
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	77 206	61 500

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	31 038	30 838

Vaklak OÜ poolt antud laenude intressikulud 2019.aastal oli 201 998 eurot (2018. aastal 191 224 eurot), Aaspere Agro OÜ antud laenu intressikulu oli 2 529 eurot 2019.aastal.

Lisa 27 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Aruande koostamise hetkel on koroonaviiruse COVID-19 leviku tõttu Eestis välja kuulutatud eriolukord. Eriolukorrast tuleneva ebamäärasuse tõttu on mõju majandusele ebaselge.

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud eeldusest, et ettevõtte on jätkuvalt tegutsev ning meil ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust.

Kliendid on tasunud arveid tähtaegselt ja infot nende maksejõuetuse kohta ei ole.

Loomakasvatuse osas otsest ohtu ei ole. Koroonaviirus ei ole loomadele nakkav.

Loomadele peamised söödakomponendid (silo, teravili, hein, põhk) on olemas, muude ostusöödadega tarneraskusi pole esinenud.

Taimekasvatuse osas samuti pole takistusi näha. Tööjõud, vajalik tehnika ning sisendid (väetised, seemned, taimekaitsevahendid) on olemas.

Soodsalt mõjub kütuse hinna odavnemine. Soe talv ei tekitanud kahju taliviljadele.

Juhtkond eeldab, et eriolukorrast tulenevalt ei ole vajadust 2019.a. aastaaruannet korrigeerida ning tegevus jätkub järgmise 12 kuu jooksul.

Lisa 28 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Varad		
Käibevarad		
Raha	645	130
Nõuded ja ettemaksed	2 448	2 400
Kokku käibevarad	3 093	2 530
Põhivarad		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	10 454 668	10 454 668
Kokku põhivarad	10 454 668	10 454 668
Kokku varad	10 457 761	10 457 198
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	35 049	27 315
Kokku lühiajalised kohustised	35 049	27 315
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	10 087 036	9 894 859
Kokku pikaajalised kohustised	10 087 036	9 894 859
Kokku kohustised	10 122 085	9 922 174
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	2 500	2 500
Kohustuslik reservkapital	250	250
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	532 274	727 757
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-199 348	-195 483
Kokku omakapital	335 676	535 024
Kokku kohustised ja omakapital	10 457 761	10 457 198

Lisa 29 Konsolideerimata kasumiaruanne (eurodes)

	2019	2018
Mitmesugused tegevuskulud	-1 485	-1 500
Kokku ärikasum (-kahjum)	-1 485	-1 500
Intressikulud	-197 911	-193 983
Muud finantstulud ja -kulud	48	0
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-199 348	-195 483
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-199 348	-195 483

Lisa 30 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	-1 485	-1 500
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	0	6
Kokku rahavood äritegevusest	-1 485	-1 494
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	0	-134 416
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-134 416
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	2 000	135 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	2 000	135 000
Kokku rahavood	515	-910
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	130	1 040
Raha ja raha ekvivalentide muutus	515	-910
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	645	130

Lisa 31 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2017	2 500	250	727 757	730 507
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-195 483	-195 483
31.12.2018	2 500	250	532 274	535 024
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-10 454 668	-10 454 668
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			6 874 911	6 874 911
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2018	2 500	250	-3 047 483	-3 044 733
Aruandeaasta kasum (kahjum)			-199 348	-199 348
31.12.2019	2 500	250	332 926	335 676
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-10 454 668	-10 454 668
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			7 018 359	7 018 359
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2019	2 500	250	-3 103 383	-3 100 633

Lisa 32 Kontserni majandustegevuse jätkuvus

Kinnitame, et Friestein OÜ, registrikood 12266157, on käesolevast hetkest alates 12 kuu jooksul jätkuvalt tegutsev äriühing. Vaklask OÜ on kinnitanud, et Friestein OÜ majandusraskuste korral juhatuse poolt vastava põhjendatud taotluse esitamisest, toetab viivitamatult ja teeb vajadusel täiendavaid investeeringuid jätkamise tagamiseks.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.04.2020

Friestein OÜ (registrikood: 12266157) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SAIMA VAHIMETS	Juhatuse liige	28.04.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Friestein OÜ osanikele

Märkusega arvamus

Oleme auditeerinud Friestein OÜ ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2019 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates, välja arvatud meie aruande osas „Märkusega arvamuse alus“ kirjeldatud asjaolu mõjud, kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Märkusega arvamuse alus

Grupi bilansis seisuga 31. detsember 2019 on kajastatud nõuded ja ettemaksed summas 2 747 tuh. eurot, mis sisaldavad nõudeid sidusettevõtja Aravete Biogaas OÜ vastu summas 2 040 tuh. eurot. Tulenevalt sidusettevõtja Aravete Biogaas OÜ finantsseisundist on meie hinnangul nõue sidusettevõtja Aravete Biogaas OÜ vastu summas 2 040 tuh. eurot ebatõenäoliselt laekuv ja tuleks kanda aruandeperioodi kuludesse.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditiiri kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkusega arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditiiri aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Vastavalt eespool osas „Märkusega arvamuse alus“ kirjeldatud asjaolude tõttu, oleme teinud järelduse, et muu informatsioon on samadel põhjustel oluliselt väärkajastatud.

Asjaolu rõhutamine

Tegemata märkust meie arvamus, juhime tähelepanu asjaolule, et Grupi omakapital on seisuga 31. detsember 2019 negatiivne ja ei vasta Äriseadustiku nõuetele. Need tingimused annavad märku olulise ebakindluse esinemisest, mis võib tekitada märkimisväärsel kahtlul Grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Lisas 32 on kirjeldatud, et osanik VAKLAK OÜ on kinnitanud oma lubaduses nõusolekut finantseerida Grupi tegevust ulatuses, mis tagab Grupi tegevuse jätkuvuse ja omakapitali vastavuse Äriseadustiku nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiiri kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiiri aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärsel kahtlul grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiiri aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditiiri aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Kaire Metsoja

Vandeauditiiri number 410

OÜ Audiitorbüroo RKT

Audiitorettevõtja tegevusloa number 72

Kitsas tn 8, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, 51003

29. aprill 2020

Audiitorite digitaalallkirjad

Friestein OÜ (registrikood: 12266157) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KAIRE METSOJA	Vandeaudiitor	29.04.2020

Kahjumi katmise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-3 047 483
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-55 900
Kokku	-3 103 383
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-3 103 383
Kokku	-3 103 383

Kahjumi katmise otsus

(eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-3 047 483
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-55 900
Kokku	-3 103 383
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-3 103 383
Kokku	-3 103 383

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	82991	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5078228
E-posti aadress	saima@hestra.ee